Pealinna Teataja

Päewaleht.

Tellimiſe hind poſtiga:

12 k. p. 6 r. — k.	8 k. p. 4 r. 10 k.	4 k. p. 2 r. 10 k.
11 „ „ 5 „ 60 „	7 „ „ 3 „ 60 „	3 „ „ 1 „ 60 „
10 „ „ 5 „ 10 „	6 „ „ 3 „ 10 „	2 „ „ 1 „ 10 „
9 „ „ 4 „ 60 „	5 „ „ 2 „ 60 „	1 „ „ — „ 60 „

Wäljamaale aaſtas 12 r.
Tellida wõib igaſt päewaſt alates kuni iga kuu lõpuni.
Adreſſi muutmine — 15 k. ja endine adreſs üles anda.

Uut kaastööd wõetakſe wastu. Igal käſikirjal peab ſaatja täielik nimi ja adreſs ligi olema, mis toimetuſe teada jääwad. Tarwitamata käſikirjad hoitakſe ainult ſelleks kohaſe ſoowi peale alal. Taſu makſetakſe kokkuleppimiſt mööda. Toimetaja kõnetunnid kella 3—4. Toimetuſe ja talituſe adreſs: Петроградъ, Екатерининск. кан. д. № 29 (Riigi panga wastas), ред. газ. „Пеалинна Театая". Kõnetraat 98-04.

Üksik number 3 kop.

Kuulutuſte hind: nonpareille-rida 20 kop. 4 küljel, lehe eesotsas 40 kop. Kuulutuſi, mis järgmiſel päewal lehes ilmuma peawad, wõetakſe talituſes kella 4 wastu. Kuulutuſte wastuwõtmine aga üleüldſe lõpetatakſe talituſes kell 5.

Nr. 99 (123). Petrogradis, laupäewal, 2. (15.) mail. 1915 a.

Schawli piirkonnas edeneb wõitlus meile hästi. — Ööpäewa jooksul üle 1.000 ſakslaſe wangi wõetud ja 9 kuulipildujat kätte ſaadud. Austria ſõjawägi Pruti jõe taha taganenud. Sakſa transport Liibawi ligidal põhja lastud. Ingliſe ſoomuslaew „Goliath" Dardanellides põhja lastud.

Sõda.

Wägede Kõrge Ülemjuhataja ſtaabilt.

I.

Ööl wastu 28. aprilli algas waenlane tugewate jõududega pealetungimiſt Schawli piirkonnas, ſeda teedeſõlme uueſti oma kätte ſaada püüdes. Öö jooksul lõime meie edukalt wiis waenlaſe kallaletungimiſt tagaſi, ja wõtſime järgmiſel hommikul ſakslaste ümberkäigu kolonne energiliſe löögiga ära, kus juures meie mituſada wangi ja 5 kuulipildujat kätte ſaime. Lahing kestab edaſi.

Dubiſſa peal ſaime meie ſelſamal päewal wõitluſes waenlaſe ſeiſukoha Eiragola juures oma kätte.

Niemeni pahemal kaldal ilma muudatusteta.

Orſhitſi parema kalda piirkonnas andſid meie miiniheitjad wäga tagajärjerikkalt waenlaſe kaewikute peale tuld.

Lääne-Galitſias on ſuurel tuleliini oſal 28. ja 29. aprilli jooksul lahingute pinewus wähemaks jäänud.

Meie pealetungimine Dnjeſtri paremal kaldal edeneb ikka tagajärjerikkalt. Et oma ſeiſkoha ſeiſukorda kergendada, kes korratult Dnjeſtriſt Obertõn—Gorodenko liini peale taganes, pani waenlane 28. aprillil tagajärjeta kallaletungimiſi naabruſes olewate tuleliini oſade peale toime, mille ajal Hoſimirſhi juures peale tungiwad Austria wäeoſad ſuurte kaotustega tagaſi ſaid löödud. Meie ſuurtükiwägi häwitas täielikult kaks bataljoni ära ja üks waenlaſe bataljon pani ſõjariistad maha.

Gorodenko juures lõi waenlane ſelleſama päewa õhtul kell 7 wankuma ja hakkas korratult taganema.

Meie oleme jälle mituhat wangi, ſuurtükka ja kuni 50 laengukaſti kätte ſaanud.

II.

Schawli piirkonnas edeneb wõitlus meile heades tingimistes. Ööpäewa jooksul on meie poolt wangi wõetud üle 1000 ſakslaſe ja 9 kuulipildujat kätte ſaadud.

Lääne-Galitſias jäi wõitluste pinewus 27. aprillil nõrgemaks, meie ſõjawäed tõmbuwad aegamööda Sani jõe liinile enam koondatud ſeiſupaika wõtma.

28. aprillil tugewat ſeiſukohta maha jättes, mis Bõstritſaſt kuni Rumenia piirini 140 wersta pikkuſelt ulatas, taganes Austria wägi 29. aprillil rutuliſelt Pruti jõe taha. Waenlaſe ratſawägi, kes eneſe ohwriks tõi, et ratſakallaletungimistega üleüldiſt taganemiſt kinni katta, on meie tulega laiali külwatud. Meie ratſawäe diwiſjonid lõhkuſid paljudes kohtades waenlaſe wäerinnaſt läbi ja ajaſid waenlaſe kolonnede liikumiſe korra rutuliste kallaletungimistega ſegi; tagaajamine kestab elawalt meile wäga kaſulikkudes tingimistes edaſi; meie poolt wangiwõetute ſuur arw kaswab kiiresti.

Kaukaſia Ülemjuhataja ſtaabilt.

28. ja 29. aprilli jooksul kindlustaſid meie wäed Oltõi ſihis eneſele Kiſõldagi mäeſeljandiku ühes mäetega lõuna-lääne poole paiſates.

Dutahi ſihis nihkuſime meie Dutahiſt lõuna poole, kus juures ratſawägi Patnoſ- juurde jõudis, kus tal kurdlastega kokkupõrkamine oli, kes laiali ſaid külwatud.

Wanni ſihis ſuruſid meie wäed waenlaſe Abogi oruſt wälja.

Teistel ſihtidel ilma muudatusteta.

„Armeiski Westniku" ſõjaülewaade 30. aprillil.

Weikſeli taguſes piirkonnas ilmutas waenlane nende päewade ſees mõnesuguſt tegewuſt. 27. aprilli hommikul algaſid austrialaſed Urſhanofi piirkonnas ſuurtükitule andmiſt ja hakkaſid ſiis wäikeste oſade kaupa kaewikuteſt wälja tulema, aga ſaid meie tuleandmiſe läbi ſinna ſälle tagaſi aetud.

Selſamal päewal ſundis meie ſuurtükiwägi Komordi piirkonnas raske, haubitſi ja kerge batarei waikima, kes meie peale ägedat tuld hakkaſid andma. Selleſamas piirkonnas awaſid ſakslaſed mitu korda püsſi- ja kuulipildujate tuleandmiſt, mis aga ruttu lõppes.

Skernewitſi piirkonnas katſuſid ſakslaſed mitu korda mitmeroodulistes oſades edaſi tungida, aga kõik nende katſed löödi meie tulega hõlpſasti tagaſi. Kell 7 õhtul andis meie ſuurtükiwägi Rawa piirkonnas waenlaſe kahe bataljoni peale tuld, kes mõne meie paugu järele laiale külwati.

Galitſias kestſid kangekaelſed wõitluſed edaſi. Waenlaſe kallaletungimiſed wahelduwad meie wäeoſade wastulöökidega. Mõnes punktis andis meie ſuurtükiwägi edukalt waenlaſe ſuurte kolonnede peale tuld.

Meſo-Labortſhi ſihis andis waenlane 26. aprillil ühe meie maaoſa peal kergeteſt ja rasketeſt ſuurtükkideſt tuld. Waenlaſe katſed mõne meie maaoſa kallale tungida, ſaid meie tulega tagaſi löödud ja läkſid temale wäga kalliks maksma. Tugewate waenlaſe luuramiſe-wäeoſade peale anti meie poolt tuld.

Strõi ſihis Koſjuwka piirkonnas andis waenlane 27. aprilli jooksul Orawtſhiku ja Koſjuwka piirkonna peale marutuld. 27. apr. hommikul kell 4.45 min. laskis waenlane horni meie kaewikute juures õhku ja algas pealetungimiſt oma ſuurtükiwäe kõige tugewama tuleandmiſe kaitſe all.

Austrialastel läks korda trehtrit ühe meie roodu kaewiku juures oma kätte ſaada. See rood, keda kaks teiſt roodu toetaſid, lõi waenlaſe wahwa täägilöögi abil oma kaewikuſt wälja, wangiſid wõttes. Waenlaſe kaotuſed ſelles maaoſas on määratud. Tapetuid austrialaſi ükſi on meie poolt 300 üles loetud, ja haawatuid on ka wähemalt 300.

Meie wäeoſad nihkuwad nende päewade ſees jõudſaſti edaſi, waenlaſe kerge- ja raskeſuurtükiwäe marutuleſt hoolimata, mida waenlane mõnede meie wäeoſade peale andma hakkas, et meie pealetungimiſt kinni pidada. 27. aprillil wõtſime me wõitluſes Rapowetſi, Juljuſewi ja Kornowi ära.

Ööl 27. ja 28. apr. wahel katſuſid austrialaſed tugewa wastulöögiga meie poolt ära wõetud punktiſid tagaſi wõtta. Waenlaſe wastulöök on meie poolt tema ſuurte kaotustega tagaſi paiſatud, kuna meie weel wangiſid ja kuulipildujaid kätte oleme ſaanud. 27. apr. jooksul oleme meie ſelles maaoſas 30 ohwitſeri üle 300 alamwäeliſe ja kuulipildujaid kätte ſaanud.

Teiſes ſihis wõtſid meie wäeoſad traataedadeſt üle tungides ööl wastu 27. ja 28. apr. ja waenlaſt kolmekordſeſt kaewikute reaſt wälja lüües Balmutowka, Rſhawentſõi ja Gremeſchti küla ära. Wangide arw keda meie ſelle kallaletungimiſe juures kätte ſaime, on ſeni 2000 alamwäeliſe peale arwatud; peale ſelle on 6 ſuurtükki, 8 kuulipildujat, 2 helgiwiskajat ja mitu laengukasti ära wõetud. Waenlaſe wastulöögid, mis ta 28. apr. hommikul ſuurte jõududega meie käes olewate külade Balmutowka ja Gremeſchti wastu ette wõttis, on meie poolt austrialaste ſuurte meestekaotustega tagaſi löödud. 27. apr. hommikul taganes waenlane Jaworniku mäeſeljandiku juureſt. „1197" kõrgustik Angelowiſt lõuna pool on meie käes. Jaworniku kõrgustiku piirkonnas lugeſime meie 5000 matmata Austria ſoldati ſurnukeha, kes wiimaste päewade ſees nende poolt toime pandud wihaste kallaletungimiste ajal ſelle kõrgustiku wastu langeſid.

28. aprillil wõtſid meie wäed Mihalne ja Simakowitſi ära. Waenlane taganeb rutuliſelt; meie ratſawägi ja jalawäe oſad ajawad teda taga.

Selſamal päewal, teiſes ſihis nihkuſid meie wäeoſad ſuurtükiwäe kaastegewuſel järkjärgult edaſi. Ühes punktis awaldas waenlane alguſes meie wäeoſadele wäga kangekaelſet wastupanekut, aga lõi pärast ühemeeleliſt kallaletungimiſt wankuma ja hakkas ruttu taganema. Oma taganejate wäeſalkade toetamiſeks ſaatis waenlane ſoomustatud automobilid wälja, aga meie ſuurtükiwägi ſundis nad ruttu põgenema.

Selſamal päewal lõuna ümber lõid meie wahwad wäeoſad austrialaſed wapra kallaletungimiſega Hoſimirſhi külaſt wälja, palju waenlaſi wangi wõttes. Waenlane püüdis wastulööki toime pannes tugewate jõududega oma ſeiſukohti tagaſi wõtta, mis meie Hoſimirſhi piirkonnas oma alla olime wõtnud, aga tema wastulöögid paiſati temale määratute kaotustega tagaſi. Kolonnes pealetungiwad 2 bataljoni austrialaſi ſaid peaaegu terwelt ära häwitatud; nende jäänuſed, 400 inimeſt, panid ſõjariistad käeſt maha.

Meie wäeoſad wõtſid Newska ja Geraſſimowi ära. Selles piirkonnas on ſeniajani wangiſid 20 ohwitſeri ja 200 alamwäeliſt üles loetud. Kangekaelſe wastuſeiſmiſe peale waatamata, mida waenlane ühes meie pealetungimiſe ſihis üles näitas, liiguwad meie wäeoſad edukalt edaſi.

27. apr. õhtul umbes kell 7 lõi waenlane wankuma ja hakkas korratuſes taganema, meie wahwade wäeoſade poolt energiliſelt tagaaetuna. Foltuw—Mihala piirkonnas algaſid kaks bataljoni austrialaſi pealetungimiſt, aga külwati meie ſuurtükiwäe tule abil laiali.

Saleſtſhik, mille waenlane 26. apr. ära wõttis, tuli 27. apr. kell 4 päewal uueſti meie kätte. Wiimaste päewade jooksul on Strõi ſihis meie poolt ſuur hulk wangiſid wõetud, kelle arwu ſelgitatakſe. Saadud täiendawate teadete järele on meie wäeoſad ühes punktis 23 ohwitſeri, 2 ſuurtükki ja 34 laengukasti kätte ſaanud.

Dardanellide pommitamine.

Londonis, 30. apr. Alamkoda. Churchill teatas, et **ſoomuslaew „Goliath" Dardanellides miiniga põhja on lastud; on põhjuſt karta, et 500 inimeſt hukka on ſaanud.** Edaſi teatas Churchill, et Inglis weealune paat „E. 4" Marmori merde tungides **kaks Türgi ſuurtükipaati ja ühe transpordi põhja on laskund.**

Solunis, 30. apr. Mitilenaſt teatatakſe 29. apr.: Pommitamine kestab Dardanellidel edaſi. Kilid-Bahri, Sultanie ja Nagara kants on tule all iſeäranis palju kannatanud. Käesolewal minutil kestab wõitlus Madito piirkonnas, kus türklaſed üsna hiljuti abiwäge ſaid.

Inglis-Prantſus wäed tungiwad ülidreadnought „Queen Elizabethi" tuleandmiſe kaitſe all, mis waenlaſe ſeiſukohtade wastu on ſihitud, kahes kolonnes Kritia ja Sedil-Bahri poolt peale. Liidulaſed nihkuſid 8 kilomeetrit Sedil-Bahri taha.

Solunis, 1. mail. Konstantinopoli jõuawad Gallipoli poolſaareſt igal ööſel ſuured hulgad haawatuid; nende hulgas on Sakſa ohwitſerid. Üleüldine pealinna toodud haawatute arw ulatab 25.000.

Liidulaste wägede tungimine Gallipoli poolſaare ſiſemuſeſſe ſünnitab kohaliku rahwa ſeas ſegaduſt.

Lääne ſõjawäli.

Havres, 30. apr. Belgia peakorteri teadaandmine 29. apr.:

„Ööl 28. ja 29. apr. oli kangekaelne wõitlus meie wäerinnal. Päraſt ülikäredat ſuurtüki tuld jooksis waenlane tihedates kolonnedes ſillaeelſe kindlustuſe peale tormi, mis meie Iſeri peale üles olime ſeadnud. Ometi ſeiſid belglaſed walmis ja panid waenlaſe pealetungimiſe kohe alguſes püsſi- ja kuulipildujate tulega ſeisma ja lõid ſiis waenlaſe tagaſi, wangiſid wõttes. Waenuwäljal lugeſid belglaſed üle 200 ſakslaſe ſurnukeha.

Pariiſis, 30. apr. Ametlik teadaandmine 30. apr. kell 11 õhtul: „Minewal ööl tungiti Belgia ſõjawäele Iſeri paremal kaldal uueſti kallale, aga ta lõi waenlaſe tagaſi, kes lahingukohale mitusada tapetut maha jättis. Arraſeſt põhja pool ſaime meie uueſti wäga oluliſi tagajärgeſid kätte.

Caranci ärawõtmiſega ſattus meie kätte palju ſõjaliſt materjali, mille ülelugemiſt toime ei ſaadud panna. Igatahes on ſõjaſaagi hulgas: kaks 77-millim. kalibriliſt ſuurtükki, üks 105 millim. kalibriline haubits, kaks 21 millim. kalibriliſt mortiri, umbes 12 pommiheitjat, ſuur hulk kuuliſid ja padrunid. „125" kõrguſtiku külgedel aſuwaſt metſaſt leidſime meie kolme Sakſa roodu ſurnukehad, kes meie ſuurtükitule läbi hukka olid ſaanud. Päraſt lõunat pommitas waenlane tagajärjetalt Carancit. Wiimaſt maakohta oma alla wõttes nihkuſime meie põhjapoole edaſi ja wõtſime Ablin Saint-Naſeri ära, mis terwelt meie käes on, peale mõnede piiripealſete majade, mille päraſt wõitlus edaſi kestab. Meie wõtſime mituſada ſakslaſt wangi; taganedes piſtis waenlane poole küla põlema.

Pariſis. 1. mail. Ametlik teadaandmine 1. mail kell 3 päewal: Eila hommikuſt ſaadik on alaline wihmaſadu. Ööſel wõtſime meie täägilöögi abil mitu Sakſa kaewikut Souchez'ſt lõuna-lääne pool ära. Aisne jõe orus häwitaſime 4 Sakſa blockhauſi ja mitu kaewikut ära.

Mereſõda.

Christianias, 30. apr. Ajaleht „Handels och Soefartstidende" teatab, et 10. inimeſelise komandega kalapüügilaew 28. apr. Berlewaagi kõrwal Finmarkenis miini otſa ſattus ja põhja wajus.

Sakſa transport Liibawi lähedal põhja laſtud. Autoriteetliſeſt allikaſt teatatakſe meile, et Läänemere weealuste paatide ſalk harilikuſt riſtlemiſeſt tagaſi tulles teatas, et ſalga ſekka kuuluw Ingliſe weealune paat 27. aprillil Liibawi lähedal waenlaſe transpordi põhja laſkis, keda ſõjalaewad ſaatſid.

Sakslaste ja türklaste poolt laialilaotatawa teate puhul, nagu oleks Wene laewaſtik, kes Bosporuſt pommitas, teda tagaajawa „Göbeni" eeſt Sewastopoli põgenenud, kes meie pealaewale kahju olla teinud, teatatakſe meile autoriteetliſteſt allikateſt, et „Göben" laſkmiſe ajal laewaſtiku pihta umbes 200 pommi wälja laſkis, milleſt ükski märki ei ſattunud; „Göben" iſe pööras päraſt lahingut „Kuldſeſſe Sarwe" tagaſi, kuna tal purjuriidega ületõmmatud wragu külje ſees oli, tagumiſes oſas parras wigaſtatud, ſuitſukorſten maha wäänatud ja palju tapetuid ja haawatuid, kelle arwu hoolega warjatakſe.

Wäljamaa.

Diplomadid palawikus. (Peatükk Italia oodatawaſt wäljaastumiſe looſt). Politiline barometer Italias pole weel kunagi ſedawõrd ägedaid wõnkumiſi üle elanud, kui neil päiwil. Näib nagu oleks diplomatide lootſik murdlaineteſſe ſattunud. Kui ta ſel ſilmapilgul mustawaſſe kuriſtikku wajub, ſiis peab teda järgmiſel ſekundil lähema weekalju otſaſt otſima. Kas matab wõi ei mata, kas jõuab edaſi wõi ei jõua? Juſt kui ſuur ruletti-laud, mille taga hommikuſt õhtuni mängitakſe. Iga päew iſe meeleolu, iga tund iſe wõidud ning kaotuſed.

Telegrammides nimetatakſe peaasjalikult kolme nime; Giolitti, Salandra ja Sonnino. Nende kõrwal eſineb wastaspoolena würſt Bülow. Keſkkohaks, mille ümber need inimeſed keerlewad, on kuningas Victor-Emmanuel, ſeſt tema tahtmiſeſt oleneb ſuurel mõõdul, kas ſõda algada wõi mitte.

Giolitti on kahtlemata kõige ſilmapaiſtwam kuju Italia politikameeste keſkel. Tema nime on wiimaſed aastakümned oma lipukirjal kandnud, omaks tunniſtanud, kilbiks tarwitanud ning igaſuguſe politiliſe eſituſe puhul domineriwale aſtmele tõuganud. Giolitit tunneb ja austab terwe Italia, ſeſt tema on ſee, kellel korda läks kõiki Italia pahempoolſeid erakondi ühe mütſi alla tõmmata ja iſegi ſotſialiſtidega mõnedel juhtumiſtel blokerida. Kui Italias kellegi ſõna üdini ja kondini mõjub, ſiis juſt Giolitti oma. Ja nüüd näeme ſeda meeſt erapooletuslaste hulgas kindlalt rahu kaſuks kaaſa kõnelewat. Mitte Sakſa ſõbralſuſe, ega mõne muu kahtlaſe motiwi mõjul ei nõua ta rahu, waid Italia enda päraſt. Ja laiatdaſed hulgad kuulawad tema ſõnu ning jääwad mõtteſſe. „Kui Giolitti ütles, ſiis peab asjas tõtt olema," otſustab roomlane. Samuti näis oſalt kuningaski arwawat, ſeſt mitte aſjata ei laſknud ta Giolitti enda jutule kutſuda. „Italia wiiwitamiſes ning kõhelemiſes on Giolitti ükſi ſüüdi," tunniſtas hiljuti ajaleht „Giornale d' Italia".

Salandra (teine tähtſam Italia politiker, praegune peaminiſter) on kui parempoolſete erakondade üleüldine juht tuntud. Tema wari on wäſimata Giolitti kannul käinud ja enamasti kõike ſeda, mis Giolitti ehitas, maha kiskuda püüdnud. Praegu hoiab Salandra tegeliku wäljaastumiſe poole, kuid ei wõi öelda, et tal ſaadikutekogus, kus Giolitti pikemat aega ainuwalitſejat mängis, tuntaw enamus ſeljataguſt toetaks.

Kolmas „päewakangelane" — wälimiste aſjade miniſter Sonnino kuulub Salandra poolehoidjate ning auſtajate hulka ja nõuab ſamuti kui peaminiſterki Austria-Ungarile ſõjakuulutamiſt. Iſeſeiſew tähtſus ja mõjuwõim puudub ſel mehel täitſa. Wõitlus läheb kahe äärmiste rühmkondade eſitajate — Giolitti ning Salandra — wahel. Kumb neiſt wõidab, ſelleſt oleneb Italia wälimine politika käeſolewal ſilmapilgul.

27. apr. käis Giolitti kuninga jutul, kuna tal hiljem Salandraga kokkuſaamine oli. Ajalehed teataſid leppeſt: Giolitti olewat nõus ſel puhul, kui ſõda ikkagi tärkab, wastaerinna eſitamiſe ajutiſelt maha panema ning Salandraga ühes töötama. Selleks aſutatawat koalitſioni miniſterium, milleſt iſegi ſotſialiſtid oſawõtma kutſutakſe.

Kuid nähtawasti olid need lootuſed enneaegſed. Giolitti ei mõtlegi erapooletuſe jamballt taganeda. Ta jääb walitud ſeiſukohale ning teeb Salandra wastu energiliſt kihutustööd. Ja Salandra politiline karjer näib kõikuwat. Wähemalt peab ſeda Petr. tel. ag. eilaſe telegrammi järele arwama, milles öeldakſe: **Italia miniſtrite nõukogu näeb, et tema politiline kurſs wälimiſtes aſjades konſtitutſionliſte erakondade poolt praeguſele tõſiſele ajajärgule wastawat toetuſt ei leia ning arwab ſellepäraſt tarwilikuks ametiſt lahkuda.** Kuningas, kellele lahkumiſe palwe ſaadeti, ei ole weel mingit otſuſt teinud.

Nii on ſiis Salandra kabineti lahkumine enam kui kindel. Wõiks ju arwata, et ſel moel uuele — koalitſioni miniſteriumile teed taſandatakſe, kui mitte hiljemad telegrammid, milles öeldakſe, et Giolitti awalikult praeguſe walitſuſega waenujalale astus. Tema majas peetakſe järjeſti erapooletuslaste juhtide koosolekuid. Rooma tulid Giolitti erakonna tähtſamad ſaadikutekoja liikmed. Italia wäljaastumine näib kahtlaſeks ning küſitawaks muutuwat.

„Corriere della Sera" kirjutab: Giolitti tõrkumine pole muu, kui wägistamiſe katſe ſel ſilmapilgul, mil walitſus kõigi ſeltskonna kihtide toetuſt oleks pidanud leidma. Berlini ja Wieni lehed awaldawad lootuſt, et Giolittil korda läheb Italia wäljaastumiſt nurja ajada.

Laialiste elanikkude hulkade keſkel tekitas Salandra lahkumiſe palwe awaldamine kirjeldamata ärewuſt. Roomas olid 30. apr. hiigla meeleawalduſed Giolitti ja tema poolehoidjate wastu. Rahwakogu tungis endiſe miniſtri Bertolini ja Facti kallale, kellel ainult ohwitſeride waheleſegamiſe läbi korda läks maruſe meeleawaldajate kogu käeſt eluga peaſeda. Rahwas kiſendas: „Maha Giolitti! Elagu Salandra!" Mitmetuhandeline ſalk läks ſelle hotelli ette, kuhu luuletaja G. d'Annuncio peatama oli jäänud. Luuletaja pidas meeleawaldajatele kõne. Päraſt astus rahwahulga ees weel wana kindral Garibaldi üles. Tema ſõnu kaeti tormiliſte kiiduawaldustega.

Seiſukorda wõiks järgmiſelt ära tähendada: lahkub Salandra, ſiis ei wõi Italia wäljaastumiſeſt enam juttugi olla. Jääb aga praegune peaminiſter paigale, ſiis on ſõda kindel. Kõige lähem aeg, wõib olla juba homne päew, annab ſelle peale wastuſe.

Proteſt „Luſitania" põhjalaſkmiſe wastu. Amerika kaubakoda Pariſis tegi üleüldiſel koosolekul ühehääleliſelt otſuſeks „Luſitania" põhjalaſkmiſe wastu proteſti awaldada, ſeſt et ſee röövlilik tegu Sakſa-Amerika kaubalepingu määruste wastu käib. Koosolijad awaldaſid arwamiſt, et Ühisriikide walitſus wiibimata kahjutaſu peab nõudma.

Amerika Ühisriikide märgukiri Sakſamaale. Petr. tel. ag. teatatakſe Waſhingtoniſt 29. apr.: Täna õhtul antakſe merealuſt telegrafi (kaabelit) mööda Amerika Ühisriikide märgukiri Sakſa walitſuſele. Märgukiri heidab energiliſtes ſõnades Sakſa walitſuſele paljude Amerika alamate hukkamiſt ning ameriklaste õiguste rikkumiſt ette. Edaſi awaldatakſe nõudmiſt, et tulewikus ſarnaſed lubamata nähtuſed ära jääks ning antakſe Sakſa walitſuſele mõista, et Ühisriigid märgukirjas awaldatud nõudmiste täitmata jätmiſe puhul iga wõimaluſe wastu walmis on.

Daanimaa uus walimiſeſeadus kinnitatud. Kopenhageniſt teatatakſe: **Daani kuningas kirjutas 27. apr. uuele riigipäewa walimiſeſeaduſele alla.** Tähendatud ſeadus annab ka naisterahwastele nii walimiſe kui walida laſkmiſe õiguſe.

Imestamiſewääriline on kiirus, millega uus ſeadus läbi wiidi. Märtſi algul wõttis riigipäew ſelle ſeaduſe eſimeſel lugemiſel wastu, hiljem tegi ſedaſama ka järgmine riigipäewa kokkuſead ja nüüd leidis algatus kuninga poolt wormilikku kinnituſt. Uued walimiſed, mis juni kuul, lähewad uue ſeaduſe järele.

Europas on Daanimaa eſimene riik, kus kõik kodanikud üheõiguslised. Mida Ingliſe naisõiguslaſed alles kätte ſaada püüawad, on Daani naistel ilma ſuurema waewata käes.

Sakſa wastaſed rahutuſed Inglismaal. „Luſitania" uputamiſeſt ſaadik walitſeb Inglismaal ääretu wiha Sakſamaa ning ſakslaste wastu. Barkingis wõttis politſei 20 inimeſt wangi, kes Sakſa magaſinide rüüstamiſe kaastegewad olid. Southendes tuli kerrarikkujate wastu ſõjawäe jõudu tarwitada. Rahwahulk lõhkus palju ſakslaste maju ära. Ka Londonis tuli rahutuſi ning wägiwallateguſid ette. Waenuliste maade kaupaſid püütakſe boikoterida.

Ühisriikide märgukiri Sakſamaale ſai, nagu oodata wõis, awaldatud. Märgukiri annab Sakſamaale wõimaluſt tõendada, et weealuste paatide komanderid neile antud näpunäideteſt õieti aru ei ole ſaanud.

Itallaste wäljaſõit Sakſamaalt ja Austriaſt on alganud. Luganoſt teatatakſe Stockholmi, et erarongid itallastega Šweitſi ſiſſe ſõidawad.

Sakslaste rekwiſitſion Belgias. Nagu „Telegraf" teatab, on ſakslaſed Belgias uuesti rekwiſerimiſe toimepanekule juurde aſunud. Iſeäranis rekwiſeritakſe kaeru ja kartulid. Limburgis on hulk hobuſeid ja jalgrattaid ſekwestreritud, kuna omanikkudele mingiſuguſt taſu ei antud.

Lätimaa.

Kuidas Peebalga mehed (Läti ſetud) Läti kirjanikka austawad. Wana-Peebalga walla liikmeteks loetakſe ka tuntud Läti kirjanikka K. Skalbet ja A. Austrini. Wana-Peebalga wolinikkude kogu walinud walla wõlgnikkudeſt ſõjaweowoorimehi otſides, teiſte ſeas ka nimetatud kirjanikka, kes iga üks wallale 40—80 rbl. makſuſid wõlgneda, wooriwedajateks.

Ja — kirjutab ſelle kohta „R. S." — iga rahwas kroonib oma waimutegelaſi, nagu ta ſelleſt paremini aru ſaab! Ja Wana-Peebalga wolikogu tegu on omal wiiſil juba rekord. Need luuletajad ſeal — weti ja leiba ſüües — püüawad rahwa kanniduſe ilma laiendada! Mis tühja! Pane neid kotta tõſtma ja rattaid määrima... Ja, Peebalga meeste Kents („Maamõõtjate aegadeſt". Ref.) jääb ſurematuks ka kahekümnendal aastaſajal! P—s.

Tallinna „Estonia" teatri direktori küſimus

näib üſna laia ringkondi huwitawat. Juba järgmiſtel päewadel päraſt Th. Altermanni ſurma kerkis küſimus kohaliſtes ajalehtedes päewakorrale ja ſenni ei ole ta ikka weel mingiſuguſele rahuloldawale lahenemiſele jõudnud. Pikemalt on aſja kohta „Sakalas" H. R(audſepp) ja „Pwls" K. M(enning) ſõna wõtnud. Eſimene peatab pikemalt kahe mehe juures, keda ſenini Eeſti näitekunſti alal laiemalt tuntakſe — n. o. P. Pinna ja K. Menning. Raudſepp leiab, et Pinna ſiiski oma mitmeſuguste puuduste peale waatamata jõud meie näitelawal on, kelle kaotus igatahes meile tõſiſena tunduks. Sellepäraſt ſoowitab R mõlematele — „Estoniale" ja Pinnale — lepitusteed otſida. Umbes ſamaſuguſele otſuſele P. Pinna kohta jõuab ka K. Menning, liſab aga juurde, et Pinna liig ſuur eneſearmaſtuſe põhjuſeks omaaegne ſeltskonna liig ſuur jumaldamine oli, mis aga warsti iſegi nendeſamadel jumaldajatel Pinna liig labaste „wõtete" mõjul kahwatama lõi ja lõpute konfliktiga lõppes. Arwab, et Pinna laiemalt ümber waadates ja Wene teatri olu tundma õppides ka ennaſt taltſutama õpib ja et temaſt ſelle järele „Estoniale" tulewikus ehk rohkem loota tohib, kui ta ſenini oli.

K. Menningi kohta arwab H. Raudſepp, et tema wiſtiſte oma ſelleaegſe Sakſa teatri riilma jäljenduſe halbade tagajärgede mõju ka wiſt küll peaks eneſe ja oma tegewuſe ümberhindamiſele jõudma ja ſelle ümberhindamiſe tagajärjed ei tohiks mitte halwad meie Eeſti näitekunſti edenemiſele olla. Ta ei otſuſta küſimuſt lõpulikult, ei ſoowita ühte teiſe eel, waid arwab, et nad mõlemad „Estoniale" tarwis lähekſid — Pinna operettide ja Menning draama alal.

Wiimaſes „Pwlhe" numbris teatab K. Menning awalikult, et tema oma kandidaturi teatri direktori koha peale üles ſeada ei laſe.

Nagu eraeel kuuleme, ei ole ka pealinnaſt näitejuhi kutſumiſe mõte teatri eeſtwõtjate ringkonnas täieſti ſuikunud, kuid ſegaste aegade päraſt ei juletawat praegu midagi kindlamat ette wõtta.

Kodumaa.

Weowoorimeeste wõtmine on jälle Liiwimaal päewakorral. Et wabatahtlikka weowoorimehi tarwiliſel arwul ſaada polnud, ſiis tuleb nüüd ſunniwiiſil mehi ſaatma hakata. Wiimaſed Tartu lehed toowad terwe rea ſõnumeid waldadeſt, kus wabatahtlikkude puuduſel ſunniwiiſiline wõtmine tarwilikuks on ſaanud. Enamaſti wõetakſe nendes kohtades wanemaid üksikuid poiſsmehi, kas määratud korra järele ehk looſi läbi. Et aga igal ühel kewadiſed põllutööd käſil on, ſiis ei ſoowi paljud ſarnaſteſt walitutest oma koduſeid töid maha jätta ja wallad on ſunnitud linnaſt omale woorimehi palkama.

Iſeäraliſt meeleolu ſünnitab talumeeste keſkel Liiwi kuberneri päewakäſk, milles ära keelatakſe mõiſa tööliſi weowoorimeesteks wõtta. Et ſenini kuſagil ajalehtede teadete järele mõiſa tööliſi walla eeſt ſunniwiiſil woorimeesteks pole ſaadetud, ſiis on ſarnaſe määruſe wälja kuulutamine ſeda iſeäralikum. Ei ſaa nähtuſt muuga ſeletada, kui kohalikkude ſuurmaaomanikkude mõjuga ka uue kuberneri peale, nagu ſee endiſe Swegintſewi juureski oli. Kuid ſelle määruſe awaldamine on wäga õnnetul ajal juhtunud. Ajal, kus Sakſa wägede Kuramaale ſiſſetungimiſe puhul parunid neid kahel käel wastu wõtſid, kus ſiiski kohalik rahwas ennaſt igaſuguſeſt waenu awalduſeſt mõisnikkude wastu kindlasti tagaſi hoiab, ſel ajal ſarnaſt määruſe wäljaandmiſt ei tule küll õnnestanuks pidada. Tema ära muutmiſt on Liiwimaa talurahwa ſaadik hra J. Raamot ſiſeminiſtrilt telegrafi teel palunud.

Keiſer Peeter Suure merekindluſe komendandi uus ſunduslik määrus. Kõrwaliſtele iſikutele keelatakſe ära kindluſe piirkonnas nendeſſe kohtadeſſe minna, mis traadiga on ümber piiratud ja kus kirjad üles on pandud: „Kindluſe komendandi käſu järele on kõrwaliſtele iſikutele ſiſſeminek keelatud".

Kes ſelle käſu wastu eksiwad, wõetakſe administratiwliſel teel wastutuſele ja pannakſe kas 3000 rubla trahwi makſma ehk kolmeks kuuks wangitorni ehk kindluſeſſe kinni.

Tähendatud ſunduslik määrus astub kohe ta wäljakuulutamiſeſt peale jõuſſe.

Laewaſõit on Tallinna lahes ja Eeſtimaa lõunarannas lubatud ainult walgel ajal ja kalapüük ainult teatud kohtades ja kauguſes rannaſt.

Balti ſõjatule piirilt.

Meie kirjaſaatja kirjutab Riiaſt:

Sakslaſed on Liibawi linna oma alla wõtnud. Iga päew oodatakſe, et nad ka Windawi ilmuwad. Elanikud ſõidawad ja moona wiiakſe ſealt wälja. Walitſuſe ametkonnad olla küll weel ſinna jäänud. Siinſed lehed kirjutawad, et ſakslaſed kuni Windawi (Wenta) jõeni Ala-Kuramaal end kindlustata. Liibawi linna ümbruſes ja mujal kaewatawat ſuuri kaitſekraawiſid ja kõik ſinna jäänud elanikud pandud tööle.

„Jumalamaakene", nagu Läti rahwakeeles Lätimaad nimetatakſe, on oſalt juba ſõjapinnaks ſaanud. Rahwa elu on igapäewaſe elu roopaſt wälja kistud. Mis enne nagu muinasjutuna kõlas, on praegu tõeks ſaanud. Belgia häwitamine, Serbia ja Poolamaa laastamine—need olid ſuured ſündmuſed, mis meie meelt ärewuſele ſundiſid. Wõitlemine Karpatidel, Dardanellide pommitamine jõudſid tähelepanemiſt oma peale pöörda. Omal ajal olid need ſündmuſed ka Lätimaal ſuurema tähelepanemiſe wäärilised. Praegu aga mitte. Neid nagu ei olekski enam. Keegi ei taha neiſt hea meelega enam teadagi, ei lugeda. Otſitakſe kõige enne ſõnumeid oma ſõjawäljalt. . .

. . . .

Rahwa meeleolu näikſe päris toibunud olewat. Ja mis jutud ſiin linnas ringi ei käi! Hoia neid palju kuulamaſt: ajawad meele päris pahaſeks; hakkad pea ka uskuma, et kui ehk kümnes oſa neiſt tõde oleks, ſiis anna aga jalgadele aegſalt walu, tõmba purjed üles ja pööra nina Aleksandri wärawa poole. Siinſed ſakslaſed on kõige kindlamas uſus, et juba kolme päewa pärast Saksamaa ratſawägi Riia uulitſatel ratſutab. Wäga ſeow. Eila ſain poſtkontoris kaarti näha, mis Saksamaalt oli kirjutatud ja adreſſeeritud „Riga. Deutſchland." Kas näete? Seal peetakſe Riia linna juba Saksamaa linnaks! Mine tea, kelle oma ta dieti on. Aga ſakslaſed, mitte ainult ſiinſed, waid ka ſealſed, tunnewad Baltimaad paremine kui oma wiit ſõrme. Wõta aga kätte Läti ajalehi ja hakka lugema. Mis ſeal kõik nendeſt maakondadeſt, kus Saksa ſõjawägi juba wõerſil käinud, kirjaſaatjad ei tea jutustada.

Saksa ſoldatitel olla kõige õigemad ja ſuures maſſtabis joonistatud Baltimaa kaardid kaaſas. Paljud Saksa ohwitſerid rääkida puhtasti Läti keelt. Nendel olla nimekirjad ligi, kus kõik peenelt tähendatud ſeiſta, kui palju igal peremehel igatſugu terawilja aidas peab olema. Nad teada wäga hästi niiſuguſeid jalgteeſid ja radaſid, mis ainult kohalikud elanikud tunda wõiwad. Petta ei ſaa neid keegi! Ja kus ſa koduinimeſt ikka petta wõid! . . . .

. . . .

Kuidas ſaksa ſõjawägi Baltimaa elanikkude wastu end ülewal peab?

Selleſt on wäga palju mitmeſugu ſõnumeid ſaadud ning põgenejate ſuuſt kuuldud. Sakslaſed laſta end toita kõige paremini. Puududa ei tohi midagi. Loomaliha, kanaliha, aneſid ja mune. Kui koort ja ſoojapiima wähe, ſiis aitawat ſoldatid lehmi lüpsta. Õige maiad olla nad ſealiha peale. Ainult nahaga ſeda nad ei ſüüa. Nahk nülitakſe ära. Kuramaalaſed armastawad hapu pudru. Ka Saksa ohwitſeridele olla ſee roog wäga hästi maitſenud. Mõned neiſt wõtnud retſeptigi kaaſa, kuidas ſeda ſööki walmistatakſe.

Hobustele nõutud kaeru ja heinu. Seda wõetud ka kaaſa, mõnes kohas mitukümmend wakka. Ka hobuſed wõetud ligi. Makſetud Wene ja Saksa rahaga, ſuuremalt oſalt aga wõetud makſuta.

Teisteſt kohtadeſt teatatakſe ſakslaste laastamiſteſt. Liibawi lähedal on tuntud Läti ſeltskonna tegelane tohter Guſhe maha lastud. Keidani maakonnas poonud ſakslaſed ligi 40 inimeſt üles, ſaatnud wägistamiſi naisterahwaste kallal korda jne. Riiſunud ja põletanud kõik majad maha. Wersta kolmkümmend Miitawi taga, Saleneeku Läti hoiu ja laenu kaſſa ning ſeltſimaja on koledasti lagedaks tehtud. Telefonid purustatud ära, paberid ja raamatud pillatud laiali ja kõik aſjad ja ſiſſeſeade löödud pukuks. Umbruſes on ka metſad ja teiſed taluhooned ära põletatud. Olla kole pealt waadata. Sõda Kuramaal... Riiaſt ei ole ſee kuigi kaugel. Riia õhk on ka juba ſõja mõju täis . . . .

. . . .

P—s.

Miitawi maakond on ſakslasteſt täiesti juba puhtaks tehtud. Piletite müük Miitawi-Romno jaamade wahel on alganud. Wene wägede peale ſurumine, mis peaasjalikult Miitawi ja Kowno poolt ette wõeti, ſundis Saksa ratſawäge kiiresti lõuna-lääne poole taganema.

„Kõrgemad kulturikandjad" on omaſt metſikuſeſt mõnegi mälestuſe järele jätnud. Nii on Miitawis poeglaste gümnaſiumi laatſaretis Orenburi kaſakas Waſſili Wodjanoi rawitſemiſel, kelle kallal ſakslaſed järgmiſe metſiku teo toime olid ſaatnud:

Schawli ligidal peetud lahingu ajal oli ta omaſt polguſt maha jäänud ja ära eksinud. Polku tagaotſides ſattus ta ühe Saksa ratſawäe oſakonna peale, kes alamohwitſeri juhatuſel luuramiſe käigul oli. Sakslaſed hakkaſid nõudma, et kaſakas Wene wägede ſeiſukorra üle teateid annaks. Wandele truuks jäädes tõrkus Wodjanoi ſeda tegemaſt. Saksa alamohwitſer ähwardas tal kõrwad ära lõigata, kui ta edaſi julgeks tõrkuda. Kaſakas wastas: „Lõigake!" Kõnelemine ſündis Wene keeles. Wodjanoil lõigati ka oſa kõrwa lestadeſt ära. Piina kannatas W. rahulikult wälja. Järgneſid uued pärimiſed, kuid W. ei wastanud nüüd enam ſõnagi. Alamohwitſer ähwardas nüüd ſilmad tal wälja torgata, kuid teiſed ſakslaſed hakkaſid wastu, tähendades: „Aitab ſelleſt!" Peale ſeda tõmmati kaſakale traat kõri ümber, mispäraſt ta meelemärkuſe ära kaotas, kus juures tal keel iſeeneſeſt ſuuſt wälja tuli. Sakslaſed lõikaſid kolmandiku oſa keeleſt ära.

Meelemärkuſele tuli ta kange walu ja ſuure werejookſu päraſt. Omal jõul leidis ta oma diwiſjoni üles ja ſealt toodi ta automobilil Miitawi. Talle on 4. järgu aumärk antud. Seletuſt annab ta kirjalikult.

Nagu ſelgub on ſakslastel Kuramaa wiljatagawarade üle kõige punktipealſemad teated olemas, mis wäga põhjendatud imestuſt äratab. Ka teeſid, iſegi metſateeſid tunnewad nad hästi. Kohalikud elanikud tulewad ikka kindlamale otſuſele, et Saksa wäeosade ohwitſerideks ſamad iſikud on, kes Saksa koloniſatſioni paikades Kuramaal metſawahtidena, metſaherradena jne. tegewad olid.

Ühest taluſt leiti ühe Berlini ajalehe nummer, kus ſakslaste ſõjakäigu üle Kuramaal kõige fantastiliſemaid teateid tuuakſe. Nagu neiſt lugeda, on Berlinis wiimaſel ajal üleskutſed ilmunud, millede hüüdſõnaks on: „Schonet die Balten" (halastage baltlaste peale).

Ühte Kuramaa kütapeodi tulid 14 Saksa ratſameest ſiſſe ja oſtſid paberoſſa ja tubakat, Saksa markadega kaupa kinni makstes. Ühes ratſanikus tundſid talumehed endiſe kohaliku Saksa koloniſti Peppint ära, kes oma kord ka talupoegi ära tundis.

Asundused.

Helſingiſt. 26. Jürikuupäewal pidas H. E. Haridusſeltſ oma „Lastepidu", mida aineliſelt ja ettekannete pooleſt üsna kenasti kordaläinuks wõib pidada. Ettekanneteſt meeldis iſeäranis laste näitemäng „Juta" ja paar laste ſoolo laulu. Lapſi oli 53 ja wanu inimeſi 160 pidule tulnud. Kuid ka ſiin ſaime näha, kui „head ſõbrad ja truud naabrid" meil on. — Laste näitemängu jaoks oli kuliſſa tarwis ja pidu korraldaja pidas oma kohuſeks kõige pealt naabri, Heategewaſeltſi poole pöörata, ſeſt ſee kannab ju „Eesti" ja „heategewaſeltſi" nime ja pealegi olid lapſed igaſt ſeltſiſt ja kooliſt. Kuid ſealt ſaime päris Salomoni kohtu otſuſt kuulda — ettepanek tulgu Haridusſeltſi eestſeiſuſe läbi ja poolt ja kirjalikult. Siis waatab Heategewaſeltſi eſimees järele, kas makſab Heategewaſeltſi eestſeiſuſt kokku kutſuda ja ſee waatab alles järele, kas wõib kuliſſa anda wõi mitte. Et mitte kahe ſeltſi eestſeiſuſt aſjata tülitada, pööris pidu korraldaja Wene teatri poole, kuſt jalamaid kuliſſid anti, ilma ühegi eestſeiſuſe protokollita. — Päris uue aja kangelaſed, need Heategewaſeltſi tegelaſed.

Wiru weli.

Pealinna teated.

Otſitakſe waranduſe pärijaid. Petrogradi 33. jaoskonna rahukohtunik otſib käesolewal aastal 18. webruaril ſurnud kodaniku Hans Johani p. Põld'i pärijaid taga, kuna Põld mõneſuguſt warandust on järele jätnud.

Parun K. Ferſeni aſi ſenatis. Balti parunite hobuste warjamiſe protſeſſa on palju algatud ja ringkonnakohtuſt ning palatiſt ka läbi, kuid ſenatini on ſeni alles üks hobustewarjamiſe protſeſs jõudnad. Nimelt kuulati ſenati kaebekohtu kasſatſioni departemangu wiimaſel istumiſel parun K. Ferſeni aſja, kes hobuste mobiliſatſioni ajal 12. kantoni eſimehena ſeaduſewastaſelt oli talitanud.

Tallinna ringkonnakohus leidis parun Ferſeni ametiwõimuſt üleastumiſes ſüüdlaſe olewat, kuid dokumentide wõltſimiſe, mida ſüüdistuſeakti järele ka tõendati, lükkas kohus tagaſi ja mõistis ſelles aſjas parun Ferſeni õigeks. Ringkonnakohus määras parun Ferſenile karistuſeks 1 aasta kindluſewangistuſt.

Aſi läks aga kohtupalatiſſe edaſi. Palat tunnistas parun Ferſeni ka dokumentide wõltſimiſes ſüüdlaſeks, kuid ringkonnakohtu poolt määratud karistuſt ei kõrgendatud. Nüüd jõudis aſi wiimaks ſenatiſſe. Kaebealuſt kaitſes ſiin wan. adwokat Sarudnõi. Senat jättis parun Ferſeni edaſikaebtuſe tähele panemata.

Uus fakultet pſüho-neurologia instituudi juures. Pſüho-neurologia instituudis kawatſetakſe ka rohuteaduſe fakulteti awada. Iſeäraline erikomiſjon on ſellekohaſe projekti juba wälja töötanud, mis instituudi profeſſorite nõukogu poolt heaks kiideti.

Balti ſakslaste ustawuſe küſimus on tunaeila õhtu järjekorraliſel Slaawi koosolekul kõne alla wõetud, nagu „Birſhew. Wedom." teatab.

Siin on terwe rida dokumentiſid ette loetud, mis Kura kubermanguſt ſaadud ja ſealſete ſakslaste peale halba warju heidawad, kuna nende juures äraandmine on nähtawale tulnud.

Koosolek on otſuſeks teinud need dokumendid peaminiſtri kätte ſaata palwega, et parunitelt, kelle äraandlikkus awalikuks tulnud, maad ära konfiskeeritaks.

1. mai ja tööliſed. 1. mai puhul jätſid mõned üksikud tööliſed wabrikutes töö ſeisma, kuna kaugelt ſuurem hulk 1. mai pühitſemiſeſt oſa ei wõtnud.

Keiſerinna Maria Aleksandrowna nimeline pimedate eest hoolekandja kuratorium pidas 30. apr. oma peakoosolekut. Nagu koosolekul ettekantud aruandeſt ſelgub, on Wenemaal kokku umbes weerand miljoni pimedaid. Kuratorium on 23 kohas pimedate laste jaoks koolid awanud, 3 käsitöö kooli täiskaswanute pimedate jaoks, 23 ſilmaarſtimiſe haigemaja, 9 warjupaika töövõimetute pimedate jaoks, 11 ühiselumaja jne. Kuratorium ſaadab iga aasta 25—30 arstide ſalka wälja, kes 120 punktis ſilmahaigeid wastu wõtawad. Nende ſalkade ja kuratoriumi haigemajade poolt wõetakſe iga aasta 250 tuh. ſilmahaiget wastu; nendele haigetele tehtakſe umbes 70 tuh. operatſioni. Kuratoriumi aſutuſi peetakſe ülewal wabatahtlisteſt anneteſt. Wäljaminekud on 800 tuh. rbl. aastas.

Päewaſündmuſed.

Neljapäewal umbes kell 11 hom. juhtus Sadowaja uul. nr. 49 haruldane tulekahju: aptegimagaſini aknal wäljapandud aſjad, mis kergesti põlewateſt aineteſt tehtud, wõtſid põletawa päikeſe paistel tuld. Wäljakutſutud tulekaitſemehed kustutaſid tule peagi ära.

— Eila püüdis 8-aastane Heinrich Jõnsõtus kooli rutates W. S. Suure pr. ja 13. liini nurga peal elektritramwai wagunisſe hüpata, aga kukkus maha ja ſattus jalgupidu tagumiſe wagunı rataste alla. Rattad lõikaſid mõlemad jalad põlweſt altpoolt maha. Poiſike ſuri tunni aja päraſt ilma meelemärkuſele tulemata ära.

Maade nimekiri.

Pealinna piiri all.

Poljuſtrowo linnapiiril.

2. webr. 1915. a. Saksa- Austria ja Türgimaa alamate maade likwideerimiſe ſeaduſe põhjal Petrogradi kub. järgmiſed maaüksuſed müügi all *):

F. Kabatsch — Kutuſowi uul. nr. 3 maad 513 ruuti. ja puuſt ehituſed.

N. Dimow — Peeter Suure proſp. nr. 7, maad 2000 rſ.

K. Tonet — S. Ohta, Aniſimowi põikuul. maad 1165 rſ.

F. v. Krauskopf — ſealſamas maad 3991 rſ.

M. Lübers — Ohta uul. nr. 5, maad 1875 ruuti.

H. Reiter — S. Ohta, Polewaja uul. nr. 40, 995 rſ. ja Wana-Malinowi uul nr. 39, maad 2670 rſ. ühes kastiwabrikuga.

K. Denhelmann — Koltuſchi maanteel nr. 15 Porohowaja küla, maad 78 rſ. ühes hoonetega ja ſealſamas nr. 15/17 üle 60 rſ. hoonetega.

N. Grünberger — Poluſtrowo, Тепловодск. аллея, nr. 18 ja 20, maad 893 rſ. ühes ehitustega.

H. Neddemeier — Ново-Сивковск. ул. nr. 33, maad 2158 rſ. wabriku ja eluhoonetega.

Järgneb.

Kaubandus ja tööstus.

Pealinna turuhinnad.

Piimaſaaduste turg. Siſſeweo kiirenduste ja tagawara wähenuſe tõttu on wõihinnad tõusnud, iſeäranis kastiwõil Soome- ja Baltimaalt. Suurkaupluste ſiſſeostuhinnad on: ſoolamata keedetud kooreſt wõi. Soomemaalt I ſort 20 rbl puud, Baltimaalt I ſ. 19 r., Wene firmadelt I ſ. 17 r.; Partii wõi, wäheſe ſoolaga, tünnides, Baltimaalt ja Põhja kubermangudest I ſ. 17 r., Holſteini wõi jamaſt rajoonist I ſ. 15 r 20 k., wana ja teiſt ſorti wõi 14 r. 40 k. wärske Siberi eksport wõi, keetmata kooreſt I ſ. 15. 20 k., ſeisnud ſügiſene 14 r.

Juustuturul on rohkesti nõudmiſt keskmiſt ſorti Wene-Schweitſi rattajuustu järele Warſchawi ja teiste lõunarajoni linnade jaoks, eſimeſed ſordid on pealinna tarwitajate poolt elawas nõudmiſes. Hea Soome rattajuust I ſ. on 13 r. 60 k., II ſ. — 12 r. 20., Wene-Schweitſi juust Baltimaal I ſ. 12 r 40 k., II ſ. — 9 r. Hollandi juustu wanem järk on löppemas, head ſordid puuduwad. Wäheſed pakkumiſed talwiſeſt keeduſt lähewad 11 r. 40 k. Pehmed juustud — bakſteini ja Tilſiti — puuduwad. Hapukoore (ſmetana) nõudmine on wähemaks jäänud, iſeäranis kõrgematel ſortidel. Tredſkud I ſort on 7 r. 80 k., II — 6 r. ja Wenemaa oma 5 r. Tworokiſt on puudus, hind kuni 3 r. 40 k. puud. Moskwas on hinnad wõrdlemiſi palju kõrgemad.

Munaturg. Hind on weidi tõusnud, kuna paaril päewal ſiſſewedu pealinna wähenem oli. Rohkemat tõuſu on waewalt loota, ſeſt et waljamaale kaup enam pea ſugugi ei lähe. Teiſele toiduainele rohke kallinemiſe tõttu on munade tarwidus Petrogradis läbilegi 7 wagunit ſuurem, kui harilikult. Woroneſhi kaup on 31 r., 30 r. ja 29 r. kaſt (1440), Kiewi 28 r. ja 27 r.

Wiljaturul on ſeiſukord tera ja peenjahwatatud wiljadega wäheſte pakkumiſte juures tegewuſeta. Rukis on 1 r. 65 k. — 1. 70 k., niſu puudub, ſamuti kaer. Oder 1 r. 80 k. — 1 r. 85 k. Ernes „Wiktoria" 2 r. 10 k., teiſed 1 r. 85 k. — 1 r. 45 k.

Jahuturu tegewus on ka wähene. Niſujahu Wolga weskitelt I ſ. 3 r. 5 k., II 2 r. 60 k. Rostowi ja Kubani jahu I ſ. 3 r., Odeſſa ja Kiewi 3 r. — 2 r. 75 k. Rukkijahu Moskwa rajoonist 2 r. 12 k. Mujalt ſordid puuduwad. Kartulijahu on 3 r.

Lihahinnad. Tſherkaſſi härjad 160 — 270 r. pea wõi 9 r. 50 k. puud; Liiwi 82 r. — 142 r. pea wõi 8 r. 50 k. puud; Wene 60 — 90 r. pea wõi 8 r. puud. Sead 9 r. 50 k. puud. Tõusnud on ſelle nädala jookſul rohkesti waſikaliha hind.

B.

Päewauudiſed.

Arhangeli ſadam ajutiſelt kinni. Miniſtrite nõukogu on otſuſeks teinud erakaubaweole Arhangeli kaubaſadamat ajutiſelt kinni panna, ſeſt et ſadam kroonu wedudega nüüd iſegi koormatud on.

Sõjamaks pandakſe ka Soome raudteedel ſõidupiletitele peale, nagu miniſtrite nõukogu otſuſeks teinud. See maks läheb Punaſe Risti heaks.

Haruldane warajane Ristipäew oli tänawu, 30 aprillil. See ristiuſu püha oli nii wara 1687 a., kuna tulewikus ta alles 2011. aastal aprillikuu peale langeb.

Wekſlite moratorium Kowno ja Kura kub. Iſeäraline ametkondade waheline nõupidamine on tarwilikuks tunnistanud Kowno ja Kura kuberm. wekſlite moratoriumi wälja kuulutada.

Uued wedurid. Wladikaukaſi raudteel kawatſetakſe uuſi wedurid tarwituſele wõtta, mis ſeniſteſt hästi tugewamad, ſuuremad ja kiirema käiguga on. Putilowi tehaſes on ſarnaſed wedurid juba tegemiſel. Üks wedur on juba walmis, kuna ſelle proowimine neljapäewal Nikolai raudteel ette wõeti. Wedur leiti igapidi hea ja otſtarbekohane olewat.

Galitſia ſõja-kindralkuberner krahw Bobrinski on ühes oma iſeäraliste aſjade ametnikuga Alfirjewiga pealinna ſõitnud, kuhu ta 6. maini jääb.

Laewaſõidu ühendus on uuesti ſiſſe ſeatud Riia, Pärnu ja Kureſaare wahel.

Tallinna ringkonnakohtu eeſistujaks on kõigekõrgemalt poolt nimetatud Tſherepowetſki ringkonnakohtu eſimees tõſine riiginõunik Doloptſhew.

Erakorraliſed wolituſed kaubanduſe ja tööstuſe miniſtrile. Miniſtrite nõukogu tegi oma 28. aprilli kooſolekul otſuſeks erakorraliſi wolituſi anda kaubanduſe ja tööstuſe miniſtrile moona nõutamiſe ja toiduainete tagawara korraldamiſe küſimuſtes.

---

*) W. „Peal. Teat." nr. 97(121) ja 98(122).

Wäitekirja kaitſemine Sakſa keele päraſt edaſi lükatud. Neil päewil pidi magiſtrant Tſhernowski Kiiewi ülikoolis maadeteaduſe magiſtri teaduſekraadi ſaamiſeks wäitekirja kaitſema. Et aga Tſhernowski oma töös ſakſakeelſeid terminiſid oli tarwitanud tunnistas fakultet ſelle lubamata olewat ja lükkas wäitekirja kaitſemiſe edaſi.

Sakſa-Auſtria metſikuste uurimiſe komiſjoni liikmeteks on kõigekõrgemalt poolt nimetatud: eesistujaks kaelakohtu kaſſatſioni departemangu liige ſenator Kriwtſow, liikmeteks: riiginõukogu liige Olõſchew, tähtſamate aſjade uurija Maſchkewitſh, ſõjawäe ülemkohtu alaline liige kindr.-leitn. Krehowetski-Juſtſchenko ja Odesſa ſõjaringkonnakohtu liige kindralmajor Sjemaſchko.

Poſchlinimakſuſt wabastatud on mõneſuguſed keemialiſed ained, mida Siberi ja Urali kullatööstajad tarwitawad ja wäljamaalt telliwad.

Mitmeſuguſed ſõjateated.

— Rumenia leht „Antinnea" kirjutab 22. apr.: Oma kuiskamiſt edaſi jatkates laotaſid ſakslaſed teateid laiali, nagu oleks Lääne-Galitſias Wene wägede liin katkeſtatud ja 100 tuhat wenelaſi wangi wõetud. Täna aga nimetab ametlik telegramm Wieniſt ſelleſt wõiduſt teatades ainult 8000 wangi. Tarwis on ſilmas pidada, et möödaläinud kuude eeskujuſt teada on, et kui auſtrialaſed ehk ſakslaſed 2000 inimeſt wangi wõtawad, ſiis teatawad nad ajalehes, et 10 tuhat wangi on wõetud. Siit wõib järeldada, kui wale ſee teadaandmine on.

— „Svenska Dagbladet" teatab, et Sakſamaa ſaadik Norras ilma allkirjata kirjaſid ſaab, kus Sakſa keiſrit „lihunikuks" nimetatakſe ja ſaadikut ennaſt ſõimatakſe.

— Schweitſi lehtede teatel on ſakslaſed enne pealetungimiſe alguſt Gorlitſe piirkonda wähemalt 250.000 meeſt ſõjawäge koondanud. Sõjaülewaatajad Schweitſi lehtede ſuures tähendawad, et mingiſuguſtki tõſiſt tähenduſt Sakſa-Auſtria wägede edaſiliikumiſele Karpatide ja Weikſeli waheliſel wäerinnal ei tule anda.

— Needſamad lehed teatawad, et Lääne-Galitſias ja Bukowinas Mackenſeni, Boroewitſhi ja Marwitzi ſõjawäed tegewuſes on ja et Lääne-Galitſia wäerinnale ſakslaſed umbes 1500 mitmeſuguſte kalibritega ſuurtükki toonud.

— On teateid, et Auſtria-Ungaria jalawäe diwiſjonide ülemateks on: 6. — kindral Schönburg Hartenſtein, 17. — kindral von Legoff ja 32. — kindral von Wallerdin.

Kirjandus.

Eesti Kirjanduſe Seltſi aaſtaraamat 1914 ilmub warſti trükiſt ja tuleb lähemal ajal ſeltſiliikmetele, kellel 1914. a. liikmemaks taſutud, kätte ſaata.

Raamatu laialiſaatmine on ſeekord raske. Teiſt poolaaſtat wältaw ſõda on mõndagi pahupidi paiſanud. Wäga paljud ſeltſiliikmeteſt, nagu nimelt meie koolõpetajad, kes ju ſuurema jao Kirjanduſe Seltſi liikmeteſt wälja teewad, wiibiwad ſõjawäljal, kuid ſeltſi aſjaajajatel ei wõi ſelle kohta teateid olla, kes nimelt ja kes mitte. Ka muidu on ſõja mõjul palju ſeltſiliikmeid oma elukohta muutnud. Nõnda on wõimatu aaſtaraamatut kindla adreſſi all ainult neile kätte ſaata, kes juba tänawuſe, 1915. a. liikmemakſu ära on õiendanud, ja neile, kelleſt teada, et nad wanal kohal elawad.

Selts elab, nagu ſee ſõja puhul teiſiti olla ei wõigi, majanduslikult raskeid aegu üle. Paljudelgi liikmetel, ka neil, kes mitte ſõjawäljal ei wiibi, on 1914. a. liikmemaks weel õiendamata, — tänawuſi liikmemakſu on alles wähe kokku tulnud, kingituste ſummad on kahanenud. Tahame meie ſeltſi pooleliolewaid töid jatkata, et pea ſeltſi ettewõtetes ſeiſak tulema, ſiis — peame meie, koduſolijad, endid kindlamini kui kunagi ſeltſi ümber koguma. 1914. ja 1915. a. liikmemakſud tulekſid kohe ära ſaata (juba õigete adreſſide ſaamiſeks, et aaſtaraamatut kätte ſaata, on ſeda waja). Ja ei pea meie read mitte wähenema, meie read mitte harwenema, ſeks ei ole mitte ainult uuſi liikmeksaſtumiſi waja õhutada, waid waja on ka, et mehed, kes warem Eesti Kirjanduſe Seltſi liikmed olid, aga mõneſuguſtel põhjuſtel — enamasti hooletuſe läbi — liikmemakſu makſmata jätmiſe päraſt ſeltſiſt eemale on jäänud, jälle endid ſeltſi ümber kogukſid ja liikmemakſu makſma hakkakſid. Me ſaadame lähemal ajal igale endiſele liikmele ſellekohaſe palwe kätte. Selts ei hakka neilt endiste aaſtate wõlga tagajärele nõudma, tõetuſeks on ſeegi, kui nad ſeit ajaſt peale uueſti liikmemakſu makſma hakkawad. Ärgu kajagu ſee palwe tagajärgedeta.

Seltſile oleks teateid waja liikmete kohta kes ſõjawäljal wiibiwad, iſeäranis weel nende kohta kes iſamaad kaitſtes oma elu on jätnud. Neid tahaks ſelts omas kuukirjas mälestada ja palub nende ſugulaſi, ſõpru ja tuttawaid, ſeltſile nende näopilta ja elulugusid ſaata. Kirjade ja rahaſaadetiste adreſs oleks: Eesti Kirjanduſe Selts Jurjewis, poſtkaſt nr. 146.

Eesti Kirjanduſe Seltſi juhatus.

Sõjaſaladuſi nuuskimas.

William le Queux roman.

Tõlkinud Ain Lill.

Kui teda parajasti arwati Afrikas olewat, wõis teda korraga Berlinis ehk Pariſis näha mõnes kohwimajas istuwat ja kohwi rüüpawat. Mõni päew hiljem wõidi ajalehtedeſt juba lugeda, et ta Havreſt, Breſtiſt ehk Marſeilleſt kuhugi maailma äärde olla ſõitnud. Igal pool, kus miskiſuguſeid huwitawaid ſündmuſi teokſil oli, wõis julgeſti Leopold von Löweni leida. Tema oli rohkem kui pool toſinat Lõuna-Ameerika rewolutſioniſid kaaſa teinud, Balkani riikide tülideſt ja ſõdadeſt oſa wõtnud, Türgimaa, Perſia ja Hiina ſekeldustes ſeas elnud ja igalt poolt terwe nahaga tagaſi tulnud. Ta elaski aina juhtumisteſt ja oli alati reiſil. Ta oli elurõõmus ja luſtilik ja oma laialiſe tutwuſe tõttu kui maade uurija liikus ta igal pool peenemates ringkondades.

— Kas olete juba kaua Londonis, mu herra? küſis Gilbert klaaſa täites.

— Alles nädal aega. Aga ma arwan, et ma weel üheks nädalaks jään. Teie London meeldib mulle, kuuldus wastus.

— Kus teie aſute?

— Langs hotellis. Londonis olles elan ma ikka ſeal.

Selle järele andſid nad üksteiſele oma nimekaardid. Gilbert palus teda enne Berlini ſõitmiſt eneſe poole tulla ja von Löwen lubas tänades ſeda teha. Selle järele läkſid nad kolmekeſi Cafe Royali, mis Regenti uulitſa ääres on. Siin tellisid nad eneſele õhtuſöögi. Waheajal jutustas von Löwen oma kaaslastele kõiſugu huwitawaid luguſid.

Kui nad parajasti õhtuſt ſõid, astus üks peenes riides herra, nähtawasti ſakslane, kohwimajaſſe ſiſſe ja heitis hooletu, kuid uuriwa pilgu ringi. Suure klaasſeina ääres von Löwenit nähes andis ta ſellele ſalaja märku, istus ſiis ühe laua juurde, tellis kohwi ja konjakki ja laskis eneſele „Der Tag" ajalehe tuua. Peagi oli ta täiesti ſelle lugemiſeſſe ſüwenenud. Ilma kellegi märkamata wõttis ta ſiis westitaskuſt pliiatſi ja hakkas lehe tagaküljele iſeſuguſeid kirjamärkiſid tegema. Selle järele jõi ta oma kohwi ära, pani ſigari põlema, wahetas von Löweniga ſilmi pilgutades ſala märguandmiſi ja läks ſiis minema. Warsti lahkus ka von Löwen kapten Revlandi ja Gilbertiga kohwimajaſt.

— Tulen õige warsti Teie poole, ütles von Löwen jumalaga jättes Gilbertile. Seniks auf Wiederſehn.

Revlandile ütles ta:

— Meie ſaame muidugi jälle kas Europas ehk Afrikas kokku. Aga ma loodan, et teil ſeekord enam tarwis ei ole minu elu peasta. Auf Wiederſhen!

Ta juhtis oma ſammud Picadillyle. Tükimaa järele jäi ta ühe uulitſa nurgal ſeiſma ja waatas tagaſi, kas Revland ja Gilbert ſilmapiirilt kadunud on. Kui ta neid enam ei näinud, pööras ta tagaſi Regenti uulitſale, läks uueſti kohwimajaſſe ja tellis ühe kõrwaliſe laua juure istudes liköri ja ajalehe „Der Tag".

Liköri jõi ta kohe, aga et ajaleht mõne teiſe iſanda käes oli, pidi ta wähe ootama.

Sigarit ſuitſetades jäi ta ſügawaſſe mõtteſſe. Aga niipea kui talle ajaleht toodi hakkas ta kohe ſelle wiimaſt lehekülge uurima.

— Wäga hea! pomiſes ta ſalajaid kirjamärkiſid weerides, mis teine ſakslane jooniſtanud oli. — Misſuguſed tainapead nad on, ümiſes ta natukeſe aja päraſt rõõmſalt.

(Järgneb.)

Wälj. Kirjast. Oſaüh. **„Ühiselu"**.
Waſtutaw toimetaja **A. Janſon.**

„Pealinna Teataja" üksikuid numbrid müüakse järgmistes raudtee jaamades: Narwas. Rakweres, Tapal, Tallinnas, Tartus, Walgas ja Riias.

Dr. L. JAKOBSON.
606-914 ſifiliſe, wenerika-, naha- ja ſugul. nõrkuſe, elektri arſtimine) ſpetſialiſt. Iga päew 9—11 h. ja k. 1—8 õ., pühapäew k. 10—1 l. Забалканскій пр. (уг. 3-й роты) д. 31, кв. 6.

Tripper ja sifilis
igap. 8—1 ja 5—11. Nikolajewſkaja 42
Dr. Trok.

Newski, 128, arst. maja, Nikolai w. juures. Wastuw. kella 10 hom. — 11 õht.
Kroonilik tripper.
Arſonwali elektri woolud. Sifilis 606-914.

Фельдшеръ латышъ оказыв. медицинскую помощь по венерическимъ болѣзнямъ не дорого и добросовѣстно. Невскій, 66, кв. 26. 7—10 в.

Oſaw ämmaemand
annab ſünnit. ja raskejalgſet. nõu ja abi igal ajal. Pet. pool. Широкая, 20, кв. 17. Tel. 279—12.

Kunſthambad
wastuw. k. 10—9 õht. Красносельск. ул., 12, кв. 4. Петр. ст. A. K. Toom.

Osaw ämmaemand
Annab lahkeſte abi ja nõu igal ajal. Церковная 4-я, кв 2, уг. Кронверскаго пер., Pet. pool.
Tel. 526—57.

Eesti naisterahwaste iluduse wõistluse
paneb ajakiri „Wõta mind kaaſa" toime. Wõistluſe kord ja auhinnad on „Wõta mind kaaſa" nr. 3. Saada „Ühiselust". Ohwitseri uul., 5.

Petrogradis wõetakſe
„Pealinna Teataja"
tellimiſi wastu järgmistes kohtades:

„Pealinna Teataja" kontoris: Katarina kan., nr. 29.
„Ühiselu" raamatukaupl. — Ohwitseri uul., nr. 5.
Hra K. Saaretok Põhja Wast. Kred. Ühiſuſes — S. Konjuſchennaja uul., nr. 10.
Hra J. Kaarna, Petr. E. Laenu- ja Hoiu-Ühiſuſes — Italjanskaja uul., nr. 5.
E. Steinberg, tubakakaupl. — Soome waksali wastas.
O. Steinberg, pagari äri — Wib. pool., Lomanski ja Njuſtadsk nurgal, nr. 5—7.
A. Luige raamatukaupl. — W. S., 11 liin, nr. 36.
Hra A. Juhkamſon — W. S., 7 liin, nr. 32.
Hra T. Riomar — Ohwitſeri uul., nr. 54.
„Livonia" piimaäris — Sabalkanski pr., nr. 14.
„Produkti" piimaäris — Spaski per., nr. 3.
R. Siimanni piimaäris — W. S., 3 liin, nr. 34/15 ja W. S. 12 liin, nr. 11.

Dr. Kroll teine trepp Puiestusel. Newski 79.
Kõige uuemad tripperi ka tema järeld. arſtim. wiiſid. Sifilis 914 kõikſ. elektril. Wastuw. 9—1 ja 6—9 õ. naistel 2—4, tel. 559—71. Kehwematele kätteſaawad.

Trükiſt ilmunud ajakohane waatemäng
Wene ſoldati truudus
E. J. Undritz. Hind 30 kop.
Tellida: J. Waſſari trükikojas, Petrogradis, Sadowaja nr. 35.

Siiaſõitnud noor neiu ſoowib Eesti perekonda teenis. Витебск. 5/7 кв. 7.

Olen oma mõlemad mõiſad Теребужка ja Иваньково juba ära müünud. Raff, ст. Войбукала.

Juurdelõikuſe- ja õmbluſe-kurſuſed.
J. Lenow.
Wos. Saar., 3 liin., nr. 10, kort. 1. Tel. 492-17. Kõige uuema Pariſi metodi järele õpetatakſe lühikeſe aja ſees omel kätte. Teenistuſes olejad wõiwad ka pühapäewiti õpetuſt ſaada. Kurſuſe majas müüakſe ka kõige uuemaid moodilehta ja ſchnittiſid walmis ja tellimiſe peale. Seletuſed ka Eesti keeles.

Walitſuſe poolt kinnitatud **schofferite kool** Inſeneri juhatuſel.
Garash Nagan.
Sõitmiſe kiirelt ära õpetam. Maks õpetuſe eest 85 rbl. Jaokaupa maks on wõimalik. Wosneſenski, 3, telef. 527-08.

Kiriklikud teated.

Petrogradi Jaani kirikus.

Jumalateenistuſed pühapäewal 3. mail 1915.

1) Kell ½10 hom. Eestikeelt armulauaga õp. Walk.
2) „ ½2 p. l. Sakſakeelt õp. Walk.
3) „ ½6 õhtu Eestikeelt õp. Stockholm.

Keſknädalal 6. mail Keiſri Herra ſündimiſe päewal.

Kell ½10 hom. Eestikeelt õp. Walk.

Kuulutatud:

Jüri Soojaar ja Julie Rikkand; Karl Walt ja Liina Waal; Mihkel Pürmann ja Marie Eliſabeth Weldorf; Пармѣнъ Андреевъ Армѣевъ ja Emilie Wert; Wilhelm August Jäje ja Maria Martinſon; Julius Arowel ja Liina Tamm; Михаилъ Васильевъ Григорьевъ ja Ida Mats; Николай Калашодьи ja Helene Eliſabeth Kirner; Anton Riimkäll ja Elise Sonits.

Laulatatud:

Alfred Setmann ja Pauline Kangur; Adolf Normak ja Alide Marie Warn; Alekſander Berends ja Wilhelmine Paspelow; Alekſander Peterſon ja Helmi Willutak; Eduard Schwalbe ja Liiſa Jakobſon; Kustas Udal ja Marie Mülenberg; Jakob Kiwi ja Marie Katharine Ilp.

Riſtitud:

Irene Elſa Willy; Arthur Toberelutz; Erika Römmann; Asta Koppel; Roſalie Silm; Woldemar Kütt.

Surnud:

Martin Paju 4 a. 6 k.; Eduard Römbach 53 a. 4 k.; Pauline Olga Tretmann 25 a. 8 k.; Juhan Neps 39 a.; Elfriede Pool 8 a. 5 k.; Hans Näwer 52 a. 6 k.; Madi Reinhold Koplik 29 a.; Katharina Kangur 67 a.; Olaf Luiges 2 a. 10 k.; Liiſa Agamſon 89 k. 10 k.; Albert Kraus 21 a. 3 k.; Eleonore Jantier 5 k.; Wilhelm Betsmann 28 a.

Liigowo Nikolai kirikus

Esimeſel Nelipühi pühal 10. mail 1915.

Kell ½11 enne lõunat. Jumalateenistus laululehtedega õp. Walk.

Trükitud J. Waſſari trükikojas, Petrogradis, Sadowaja 35.